

LIETUVOS RESPUBLIKOS
APLINKOS APSAUGOS VALSTYBINĖS KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. IX-1005 47,
48, 49, 50, 53 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 48¹
STRAIPSNIŲ
ĮSTATYMAS

2021 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 47 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 47 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„47 straipsnis. Reikalavimai asmenims, norintiems tapti neetatiniais aplinkos apsaugos inspektoriais

Neetatiniais aplinkos apsaugos inspektoriais gali tapti Lietuvos Respublikos piliečiai, sulaukę 18 metų, turintys nepriekaištingą reputaciją aplinkos apsaugos srityje, neturintys teistumo už sunkius, labai sunkius nusikaltimus ar nusikaltimus aplinkai, taip pat kuriems per paskutinius vienerius metus nebuvo įsiteisėjęs teismo apkaltinamasis nuosprendis už baudžiamuosius nusizengimus aplinkai, nebausti administracinėmis nuobaudomis už teisės pažeidimus aplinkos apsaugos, gamtos išteklių naudojimo, gamtos, istorijos ir kultūros paminklų apsaugos srityje, **buvę aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai, kurie nebuvo atleisti už tarnybinius nusizengimus arba nuo šio atleidimo dienos praėjo daugiau kaip 5 metai norintys saugoti aplinką bei šalies gamtinius išteklius nuo neteisėtos veikos, išlaikę egzaminus pagal aplinkos ministro nustatytą programą. Pretenduojantys tapti neetatiniais aplinkos apsaugos inspektoriais asmenys turi pagal mokymo programą išklaudyti mokymo kursą ir išlaikyti egzaminą. Šis reikalavimas netaikomas buvusiems aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnams. Neetatinio aplinkos apsaugos inspektoriaus mokymo kurso programą ir egzamino organizavimo tvarką nustato aplinkos ministras ar jo įgaliota institucija.“**

2 straipsnis. 48 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 48 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„48 straipsnis. Neetatinių aplinkos apsaugos inspektorių galių suteikimas

1. Neetatiniais aplinkos apsaugos inspektoriams galios suteikiamos ~~vieneriems trejiems~~ metams ir gali būti pratęsiamos. Prieš suteikiant galias tikrinama, ar asmens žinios, kvalifikacija ir reputacija atitinka neetatiniam aplinkos apsaugos inspektoriui keliamus reikalavimus, pagal asmenines ir moralines savybes asmuo tinka būti neetatinium aplinkos apsaugos inspektoriumi. ~~Priėmimo į neetatinius aplinkos apsaugos inspektorius~~ Neetatinių

aplinkos apsaugos inspektorių galių suteikimo ir pratęsimo tvarką nustato aplinkos ministras ar jo įgaliota institucija.“

2. Neetatiniams aplinkos apsaugos inspektoriams išduodami jų galias patvirtinantys aplinkos ministro nustatyto pavyzdžio pažymėjimai. **Neetatinio aplinkos apsaugos inspektoriaus pažymėjimo formą ir aprašymą tvirtina aplinkos ministras ar jo įgaliota institucija.**

3. Pažymėjimus neetatiniams aplinkos apsaugos inspektoriams išduoda Aplinkos apsaugos departamentas.

~~4. Aplinkos apsaugos departamentas suteikia galias neetatiniams aplinkos apsaugos inspektoriams veikti visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje ar jos dalyje.“~~

3 straipsnis. Įstatymo papildymas 48¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 48¹ straipsniu:

„48¹ straipsnis. Neetatinių aplinkos apsaugos inspektorių veiklos organizavimas ir vertinimas

1. Aplinkos apsaugos departamentas organizuoja neetatinių aplinkos apsaugos inspektorių veiklą, renka, sistemina ir analizuoja informaciją apie neetatinių aplinkos apsaugos inspektorių veiklos rezultatus, vertina neetatinių aplinkos apsaugos inspektorių veiklos efektyvumą ir atitiktį keliams reikalavimams, vykdo mokymus tobulinant kvalifikaciją.

2. Neetatiniai aplinkos apsaugos inspektoriai už veiklą atsiskaito Aplinkos apsaugos departamentui.

3. Aplinkos ministras ar jo įgaliota institucija nustato neetatinių aplinkos apsaugos inspektorių funkcijų vykdymo, atsiskaitymo už veiklą ir mokymų organizavimo tvarką, veiklos ir pasirengimo tinkamai atlikti neetatinio aplinkos apsaugos inspektoriaus funkcijas vertinimo kriterijus, elgesio taisykles.

4 straipsnis. 49 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 49 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„49 straipsnis. Neetatinių aplinkos apsaugos inspektorių pareigos

1. Neetatiniai aplinkos apsaugos inspektoriai, tikrindami, ar fiziniai ir juridiniai asmenys laikosi aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių **įstatymų ir kitų** teisės aktų reikalavimų, privalo:

1) ~~užfiksuoti~~ **pastebėję daromą** aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ar kitų teisės aktų pažeidimą, **nedelsiant pranešti Aplinkos apsaugos departamentui**, pagal ~~savo~~ kompetenciją imtis priemonių užkirsti jam kelią, išsiaiškinti priežastis, ~~bei pažeidimą padariusius asmenis~~ **aplinkybes, nustatyti liudytojus ar**

suteikti kitokią pagalbą aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnams, tiriantiems pažeidimo aplinkybes. ~~Kai neetatiniai aplinkos apsaugos inspektoriai pagal savo kompetenciją negali imtis priemonių dėl aplinkos apsaugos įstatymų pažeidimų, jie privalo apie tokius pažeidimus pranešti aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančioms institucijoms ar pareigūnams;~~

2) pranešti aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės institucijoms ar pareigūnams apie pastebėtus avarinius ir kitus aplinkos užteršimo, gyvūnų žuvimo, augalijos naikinimo, bei ekologinių pokyčių atvejus ir dalyvauti ~~organizuojant pasekmių likvidavimą~~ **likviduojant pasekmes;**

3) išsiaiškinę aplinkos apsaugos įstatymų pažeidimą, nustatyta tvarka perduoti aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnams arba įstatymų nustatyta tvarka kitiems pareigūnams ar institucijoms pažeidimą fiksuojančius įrodymus.

2. Neetatiniai aplinkos apsaugos inspektoriai, atlikdami funkcijas, privalo laikytis įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų, visuotinai priimtinių elgesio ir etikos normų, gerbti ir užtikrinti žmogaus teises ir laisves, laiku ir tiksliai atlikti patikėtas užduotis, vykdyti teisėtus aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų nurodymus.

2 3. Šio straipsnio 1 dalyje numatytų pareigų, taip pat kitų neetatinių aplinkos apsaugos inspektorių funkcijų atlikimo tvarką nustato ~~Vyriausybė arba jos įgaliota institucija~~ **aplinkos ministras ar jo įgaliota institucija.**

5 straipsnis. 50 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 50 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„50 straipsnis. Neetatinių aplinkos apsaugos inspektorių teisės

~~1. Neetatiniai aplinkos apsaugos inspektoriai turi teisę naudodami technines priemones fiksuoti asmenis, įtariamus darant ar darančius aplinkos apsaugos ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus, šių asmenų veiksmus ir jų transporto priemones.~~

1. Neetatiniai aplinkos apsaugos inspektoriai turi teisę:

1) reikalauti, kad asmenys laikytųsi aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ar kitų teisės aktų reikalavimų, nutrauktų daromus aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ar kitų teisės aktų reikalavimų pažeidimus;

2) techninėmis priemonėmis fiksuoti asmenis, įtariamus darant ar darančius aplinkos apsaugos ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus, šių asmenų veiksmus ir jų transporto priemones;

3) aplinkos apsaugos įstatymų pažeidimų prevencijai, vadovaujami aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūno, aplinkos ministro ar jo įgaliotos institucijos

nustatyta tvarka patruliuoti savarankiškai (ne mažiau kaip po 2 neetatinius aplinkos apsaugos inspektorius);

2. Neetatiniai aplinkos apsaugos inspektoriai kartu su aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnais, vykdančiais valstybinę aplinkos apsaugos kontrolę, turi teisę:

1) įstatymų nustatyta tvarka įeiti į gyvenamąsias ir kitas patalpas, patekti į ūkinių objektų teritorijas ir atlikti aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų pavestas užduotis aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ar kitų teisės aktų pažeidimams išaiškinti ar jų pasekmėms likviduoti;

2) tikrinti asmenų dokumentus, suteikiančius teisę naudoti gamtos išteklius;

3) padėti aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnams atlikti kontrolinius pirkimus, pristatyti administracinę atsakomybę traukiamą asmenį, jo sutikimu, į atitinkamų institucijų patalpas administracinio nusižengimo protokolui surašyti; reikalauti asmens tapatybę patvirtinančių dokumentų pažeidėjo asmens tapatybei nustatyti, o jos nenustačius – kreiptis į policiją dėl administracinę atsakomybę traukiamo asmens sulaikymo.

3. Neetatiniai aplinkos apsaugos inspektoriai, kurie yra žvejybos ar medžioklės plotų naudotojai ar juridinių asmenų, kurie yra žvejybos ar medžioklės plotų naudotojai, nariai ar atstovai, vadovaudamiesi šio įstatymo 49 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka, turi teisę naudojamuose žvejybos ar medžioklės plotuose, vykdam medžioklės ar žvejybos ploto naudotojui įstatymuose nustatytas pareigas, savarankiškai (dalyvaujant ne mažiau nei 2 neetatiniams aplinkos apsaugos inspektoriams) tikrinti dokumentus, suteikiančius teisę naudoti gamtos išteklius.

4. Teisėti neetatinių aplinkos apsaugos inspektorių reikalavimai ir nurodymai, privalomi visiems fiziniams ir juridiniams asmenims ir pareigūnams.

5. Už neetatinių aplinkos apsaugos inspektorių teisėtų reikalavimų ir nurodymų nevykdymą asmenys atsako įstatymų nustatyta tvarka.“

6 straipsnis. 53 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 53 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„53 straipsnis. Neetatinių aplinkos apsaugos inspektorių atsakomybė, galių panaikinimas ir sustabdymas

~~1. Neetatiniams aplinkos apsaugos inspektoriams, nedalyvaujantiems arba neaktyviai dalyvaujantiems aplinkos apsaugos kontrolės veikloje, suteiktos galios gali būti nepratęšiamos.~~

~~2. Inspektoriams, piktnaudžiaujantiems suteiktomis galiomis, vykdančioms veiklą nesuderinamą su neetatinio aplinkos apsaugos inspektoriaus statusu, suteiktos galios atšaukiamos.~~

1. Neetatiniam aplinkos apsaugos inspektoriui galios panaikinamos ir (arba) nepratesiamos:

1) jo prašymu;

2) jam nedalyvaujant arba neaktyviai dalyvaujant aplinkos apsaugos kontrolės veikloje;

3) dēl neetatinio aplinkos apsaugos inspektorius vardo diskreditavimo, taip pat kai netenka Aplinkos apsaugos departamento pasitikėjimo;

4) jei jis nebeatitinka šio įstatymo 47 straipsnio reikalavimų;

5) jei jis netinkamai atlieka neetatinio aplinkos apsaugos inspektoriaus pareigas ir (arba) funkcijas, viršija jam suteiktas galias, piktnaudžiauja suteiktomis galiomis, vykdo veiklą, nesuderinamą su neetatinio aplinkos apsaugos inspektoriaus statusu.

2. Neetatiniam aplinkos apsaugos inspektoriui galios sustabdomos:

1) jo prašymu;

2) jei jo atžvilgiu atliekamas tyrimas dėl veiksmų viršijant jam suteiktas galias ar jomis piktnaudžiaujant, netinkamai vykdant pareigas, ar su inspektorius statusu ir pareigų atlikimu nesuderinamos veiklos;

3) jei jis įtariamas padaręs sunkų, labai sunkų nusikaltimą ar nusikaltimą, baudžiamąjį nusižengimą aplinkai, administracinį nusižengimą aplinkos apsaugos, gamtos išteklių naudojimo srityje.

3. Neetatiniai aplinkos apsaugos inspektoriai, viršiję jiems suteiktas galias **ar jomis piktnaudžiauję**, atsako įstatymų nustatyta tvarka.“

7 straipsnis. Istatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2021 m. d.

2. Lietuvos Respublikos aplinkos ministras ar jo įgaliota institucija pagal kompetenciją iki 2021 m. d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas